

DIEREN DIE ER ENG UITZIEN

Het ene dier ziet er schattig uit, het andere griezelig. Dat is nou eenmaal zo. Het is ook zo dat mensen verschillen. Wat de één doodeng vindt, vindt de ander superspannend. Het scheelt als je meer over een dier weet. Bijvoorbeeld dat het zijn enge tanden nooit in een mens zet. Of bijna nooit... Dat is nog steeds een beetje eng maar ook spannend.

Wees niet bang: de addervis
zwemt meer dan 2 kilometer diep
en is 5 keer zo klein als op
deze foto.

GRIEZELKAMPIOEN

In de *TamTam* – het jeugdblad van het Wereld Natuur Fonds – stond een paar jaar geleden een oproep: 'Wat vind jij het engste dier?' De **schorpioen** werd kampioen. Met die knijpers aan de voorkant is het inderdaad een griezelig beest om te zien. En met die kromme staart aan de achterkant helemaal. Vooral als je weet dat die stekel vol met gif zit. Je kunt hem dan ook beter met rust laten. Gelukkig heeft een schorpioen er niks aan om een mens te steken. Hij gaat 's nachts op pad om kevers, hagedissen en andere kleine dieren te vangen. Die pakt hij met zijn scharen. Stribbelt zijn prooi tegen, dan gebruikt de schorpioen zijn gifstekel. Als je op hem trapt, steekt hij natuurlijk wel. Doe dus in een schorpioenenland altijd het licht aan als je 's nachts naar de wc moet. Nog een tip: klop 's ochtends je schoenen uit. Aan het eind van de nacht zoekt een schorpioen namelijk een veilig en vochtig halletje op. Dat zou zomaar jouw schoen kunnen zijn.

De meeste schorpioenen zijn niet gevaarlijker dan een wesp. Maar pijnlijk is hun steek altijd.

Er zijn ongeveer 1750 soorten.

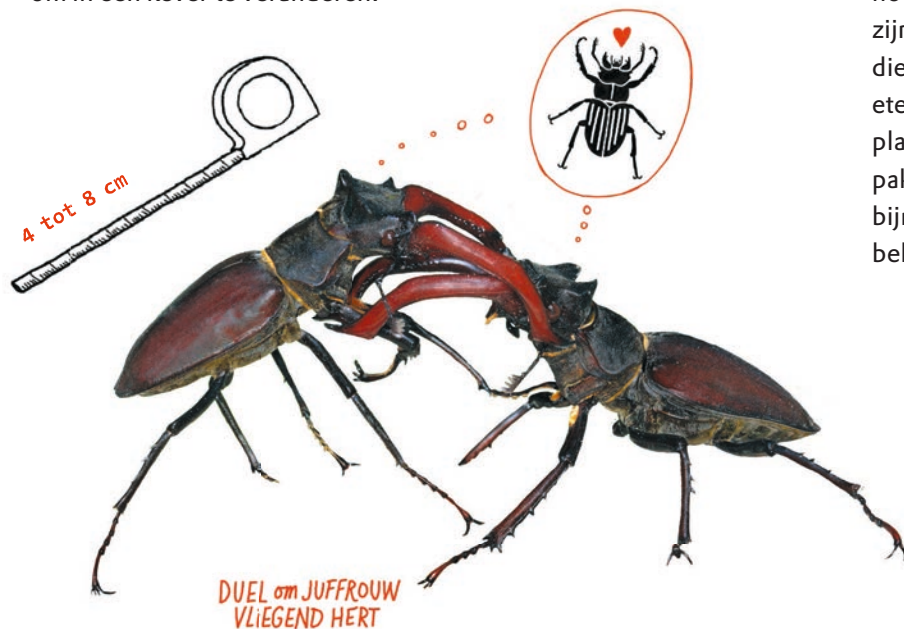

BIZARRE PEUTERAAR

Dit dier lijkt zo weggelopen uit *Star Wars* of een *Lord of the Rings*-film. Een griezeltje, met zijn starende ogen en lange dunne vingers. Maar het **vingerdier** bestaat echt. Hij leeft in bossen op Madagaskar, een groot eiland bij zuidelijk Afrika in de Indische Oceaan. Zijn naam dankt hij aan die vreemde vingers. De middelvinger is extra dun en extra beweeglijk. Het vingerdier eet vooral keverlarven die in hout leven. Om die op te sporen klopt hij op dode takken. Klinkt het hol, dan knaagt hij een stuk hout weg tot hij bij de gang komt die de larve door het hout heeft gegeten. Even hengelen met zijn speciale middelvinger en hij heeft weer een sappig hapje.

GRIEZELIGE KAKEN

Alle kevers hebben kaken, maar die van onze grootste kever – het **vliegende hert** – zijn het grootst en het griezeligst. Ze zijn vertakt als een gewei. Tel daarbij op dat hij net als de meeste kevers kan vliegen en je snapt waar zijn naam vandaan komt. Wees niet bang: die kaken zijn indrukwekkend, maar veel kracht zit er niet in. Alleen de mannetjes hebben zulke grote kaken, die ze gebruiken bij gevechten om een vrouwtje. Dat doen ze op een tak. Het lijkt op sumo-worstelen: de kevers proberen elkaar met hun kaken vast te pakken, op te tillen en van de tak af te kieperen. Een nadeel hebben die grote kaken wel: ze zijn ongeschikt om mee te eten. Vliegende herten leven dan ook hoogstens twee maanden, om precies te zijn in juni en juli. Als larve leven ze heel wat langer. Dan eten ze rottend eikenhout en soms pas na acht jaar zijn ze dik genoeg om in een kever te veranderen.

De diepzeehengelvis heeft een spriet met een lampje. Daarmee lokt hij een prooi tot vlak voor zijn bek.

MINI-MONSTERS

In de diepzee zul jij nooit komen. Zelfs niet als je alle duikdiploma's haalt. De echte diepzee begint op een paar honderd meter diepte en loopt dan kilometers verder naar beneden door. Het is er pikdonker en ijskoud. Een ontmoeting met **diepzeevissen** zit er dus niet in. Er zijn wel foto's van diepzeevissen, gemaakt met een duikbootje. Je kent ze vast: afgrijselijke monsters met enorme muilen vol lange tanden. Die foto's zijn niet helemaal eerlijk. Wat je niet ziet is hoe groot die griezels nou eigenlijk zijn. De meeste zijn niet groter dan een tennisbal. Bovendien zit de diepzee er niet vol mee. Er is namelijk erg weinig te eten. Doordat het altijd donker is, groeien er geen planten. Er leven dus alleen maar rovers. Die moeten pakken wat ze pakken kunnen, ook een prooi die bijna even groot is als zichzelf. Vandaar die enorme bek en rekbare maag.

GEVAARLIJK MAAR ZORGZAAM

Ja, de **mississippi-alligator** is een grote griezel. Dat valt niet te ontkennen. Die brede bek met puntige tanden is ook gevaarlijk: in tien jaar maken alligators in Amerika gemiddeld vijf menselijke slachtoffers. Vaak zijn dat kinderen die gaan zwemmen. Maar voor hun eigen kinderen zorgen alligators erg goed. Om te beginnen maakt een alligatormoeder op de oever een grote hoop van natte planten. Daarin legt ze haar eieren. Als de planten gaan rotten wordt het vanzelf warm. Het is dus een soort broedmachine. Ze blijft de hoop zo'n drie maanden bewaken. Zodra ze uit het ei zijn, maken de jongen een kwekkend geluid. Als ze dat hoort, graaft de moeder de baby's voorzichtig uit met haar stevige klauwen. En nog voorzichtiger brengt ze de kleintjes in haar bek naar het water. Lief toch?

We hebben het hier over de alligator uit Amerika. De Chinese alligator is drie keer zo kort en tien keer zo licht.

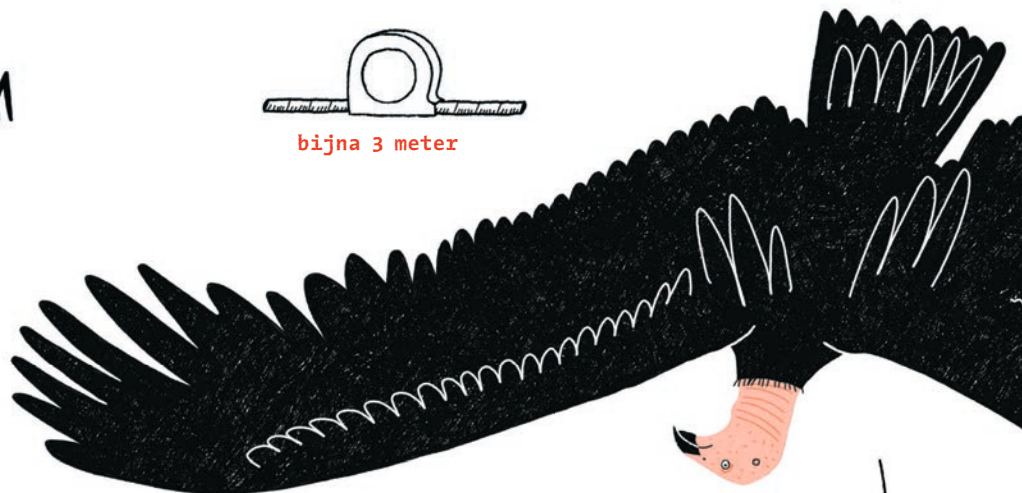
breed en met een ronde top, bij kaaimannen en krokodillen smaller en puntiger

tot 4½ meter

bijna 3 meter

KALE KOP

De meeste vogels zien er vriendelijk uit. Of als het om een roofvogel gaat: trots en mooi. Maar zonder veren zijn ze minder fraai. De **Californische condor** ziet er zelfs griezelig uit met zijn kale nek en kale kop. Hij hoort bij de roofvogels, maar het gevaarlijkste wapen – een set scherpe en sterke klauwen – heeft de condor niet. Het is dan ook geen jager maar een soort gier. Klauwen om een prooi te doden heeft hij niet nodig, wel een stevige haaksnavel om een dier dat al dood is open te trekken. Hij doet niemand kwaad, maar zelf was hij bijna uitgeroeid. Cowboys schoten niet alleen op elkaar en op indianen, maar ook op alles wat vloog. En deze enorme vogel was makkelijk te raken. Nog erger waren de boeren die giftig vlees neerlegden tegen wolven en coyotes. Daar at de condor meestal als eerste van. Gelukkig is hij nu beschermd, maar het is nog steeds een van de zeldzaamste vogels.

DE VOGELSPIN...

28 cm

Dikke, harige poten.
Acht, zoals elke spin.

Spintepels.
Hiermee
maakt hij
draad.

Acht kleine oogjes.
Toch ziet hij niet
zo best.

Tasters om mee
te voelen, te
proeven en te
pakken.

120
gram

Surinaamse reus

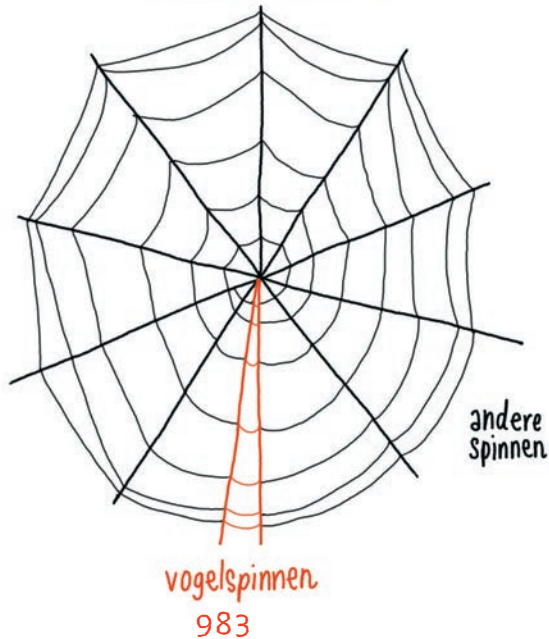
Sommige vogelspinnen worden niet groter dan jouw duimnagel. Maar een paar soorten worden echt enorm. De grootste is de goliathvogelspin. Die leeft in het regenwoud van Suriname en is met gestrekte poten zo groot als een etensbord. De dikste was zo zwaar als twee kippe-eieren. Dat was zeker een vrouwtje, want net als bij de meeste spinnen worden de vrouwen groter dan de mannen.

... IS EEN GROTE HARIGE GRIEZEL

Spinnen zijn eng en vogelspinnen zijn het toppunt van eng met hun dikke harige lijf en dikke harige poten. En niet te vergeten: met die griezelige gifkaken. De meeste spinnen komen daarmee niet door de huid van een mens, maar vogelspinnen wel. Zo'n beet is pijnlijk, maar gelukkig niet zo gevaarlijk. Bovendien moet je het wel heel bont maken om een vogelspin te laten bijten.

46.000

SOORTEN SPINNEN

Op naar de duizend

Er bestaan ruim 46.000 verschillende soorten spinnen. Of nee: zoveel zijn er bekend. Vooral in regenwouden lopen vast nog duizenden onbekende spinnen rond. Vooral kleintjes natuurlijk, maar misschien ook wel grote vogelspinnen. Daarvan zijn tot nu toe 983 soorten ontdekt.

Het is harig en heeft acht poten?

Twee lieve poesjes!

Op jacht

De grootste vogelspinnen pakken weleens een vogeltje, kikker, kleine slang of muis. Maar ze vangen toch vooral insecten zoals sprinkhanen, kevers en kakkerlakken. Ook eten ze andere spinnen. Een vogelspin maakt geen web maar gaat op jacht. Dan sluipt hij over de grond of in een boom. Maar een vogelspin die in een holletje woont wacht gewoon tot er een prooi voorbijkomt.

Naam

De vogelspin heet niet zo omdat hij kan vliegen of mooi kan zingen. Hij is zo genoemd omdat hij weleens een vogel vangt, al is het zeldzaam en houdt hij het bij een klein vogeltje. Meestal een jonkie dat nog niet kan vliegen.

In het Engels heet de vogelspin 'tarantula' maar voor ons is dat een wolfspinoort uit Italië. Niet om flauw te doen, maar in dit geval hebben wij gelijk. Die grote wolfspin is namelijk genoemd naar de Italiaanse stad Taranto.

